

Mikor jó fogolynak lenni?

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg a mostani vasárnap igéjét, ahogyan megírva találjuk Pál apostolnak az Efezusbeliekhez írott levele 4. fejezete elsőtől a 6. verséig következőképpen: „Kérlek tehát titeket én, aki fogoly vagyok az Úrért: éljete ahhoz az elhíváshoz mélton, amellyel elhívtatok, teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével. Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is: egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindeneknek; ő van mindenek felett és mindenek által és mindenek**ben**.” – Megváltó Urunk! Megvalljuk neked, hogy sokszor alázat helyett önmagunk körül forgunk, szelídség helyett acsarkodunk, és türelem helyett kapkodunk. Kérjük Urunk, hogy vezess be minket a Szentháromság minden emberi értelmet meghaladó békességébe és szeretetébe! Ámen.

Kedves Testvéreim! Bevallom nektek, hogy én tíz éve fogolyként élek. De nem lázadok ez ellen, mert azóta van igazán örömteli és teljes életem. Pál apostol is fogoly volt. De nemcsak úgy, ahogyan mi fordításunkban szerepel: az Úrért, azaz a Jézus feltámadásába vetett hite miatt házi őrizetben lévő emberként, hanem úgy, ahogyan az eredeti görög szövegben van: az ÚrBAN, azaz: a Krisztusban. Pontosan így vagyok én is fogoly tíz éve: a Krisztusban. **Miért jó fogolynak lenni a Krisztusban?** Mert ha bármelyikünket foglyul ejt Jézus, és ezzel megtart saját magában, akkor (és csak akkor) tapasztaljuk meg a szabadság teljességét. Miért? Mert Jézus maga a Teljesség. Jézusban élve olyan dimenziók nyílnak meg előttünk, amelynek még a létezéséről sem volt fogalmunk soha korábban. **Már akkor, ha közeledünk Jézushoz, akkor azt vesszük észre, hogy ezzel egyszersmind közeledünk minden embertársunkhoz is, mert a Krisztusban MINDEN összeér.** Jézushoz közel érve rádöbbenünk arra, **hogy: egyek vagyunk a Krisztusban!** De nemcsak mi, emberek, hanem mi emberek és a teremtet világ egésze is. Ezért tudott a most nyolcszáz éve Jézushoz átment Assisi Szent Ferenc (*a hagyomány szerint*) beszélni az állatokkal. Mert benne élt a Krisztusban.

Az igeszakaszunk tehát-tal kezdődik. Mire utal ez a „tehát”? Az Efezusiakhoz írott levél előző három szakaszára, amelyben Pál apostol azt mutatta meg, hogy Isten kiválasztott és gyermekévé fogadott minket a Krisztusban már a világ teremtése előtt azért, hogy szeretetben élhessünk. Kedves Testvéreim! Megváltottak vagyunk! Mit jelent ez? Azt, hogy reménységgel várhatjuk az utolsó ítéletet, mert Isten szeretete a Fiában ott is egybeölel minket majd (Ef 1,4-15). De a megváltottságunk nemcsak egy biztos ígéretet, hanem megváltozott életet is ad nekünk. **Milyen ez az új, ez a valódi életünk?** Kegyelemből van üdvösségünk a hit által és ezzel már itt, e földi életünkben testvéri közösségre és örök életre jutottunk (Ef 2-3). A mai igeszakaszunkban Pál apostol azt mutatja meg, hogy mit jelent a mi megváltozott, új életünk a mindennapokban. **Pál tehát nem egy kérés-listát fogalmaz itt meg akkor, amikor arra kér bennünket, hogy legyünk alázatosak, szelídek és türelmesek, hanem azt mutatja meg, hogy mi a következménye annak, ha benne élünk a Krisztusban!**

A mai igeszakaszunk olyan darabkákból áll össze, mint egy puzzle. Sok-sok jó tulajdonságból. Ezek a darabkák azonban mind-mind ugyanakkor, a Jézus arcának egy-egy vonásai. És ahogyan kiábrázolódik rajtunk a Krisztus arca, úgy válnak ezek a jó tulajdonságok egymás után a mi saját életünk alapvető vonásaivá. Pontosan ezt az átformálódást élem én meg ebben a legutóbbi tíz évemben. E miatt is olyan örömteli a számomra fogolynak lenni a Krisztusban.

Miért az első a jó tulajdonságok közül az alázat? Mert alázat nélkül képtelenség közeledni Jézushoz, és emiatt nem indul el az egész folyamat. Miért nem lehet alázat nélkül Jézushoz közeledni? Mert ha nincs bennünk alázat, akkor a saját egónk körül forgunk, és soha nem döbbenünk rá arra, hogy létezik egy olyan világ – *a Jézus Teljessége* – amely a mi egónknál elképzelhetetlen mértékben több. Igen szép az a görög szó, amelyet Pál apostol fabrikált az alázatra. Az eredeti görög szó, a tapeino-tész ugyanis gerinctelen hajbókolást és az ebből következő önkéntes rabszolgaságot jelentette. Az ilyen alázatot mindenki lenézte – jogosan. Pál apostol azonban tapeino-frosz-ünéről beszél, ahol a „frosz” az észt jelenti. Ez olyan alázat, amelyik rádöbbsen arra, hogy a Jézusban megkapott benső (észbeli, lélekbeli) világa olyan gazdag, amely semmit sem sérül akkor, ha akármilyen körülmények közé kerül. Akkor sem, ha fizikailag fogoly lesz, mint ahogyan Pál apostol saját maga. Félre ne értsetek! **Ezt az alázatot nem nekünk kell elérnünk például szorgalmas gyakorlással, hanem Jézustól kell kérnünk.** És akkor megkapjuk az alázat kegyelmét. Erőfeszítés persze kell, hogy el ne veszítsük, amit már egyszer megkaptunk, de az alázat, *mint ahogyan Jézus közössége maga*, ingyenes ajándék, azaz: kegyelem.

A második és harmadik jó tulajdonság, amelyik megjelenik bennünk: a szelídség és a türelem. Jézus azt kérte tőlünk, hogy „Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű” (Mt 11,29). **Jézus igája tehát nem egy börtön, hanem a legnagyobb ajándék, amit valaha kaphattunk! Miért? Mert attól „tanuljuk meg” (azaz születik meg bennünk), hogy szelídek leszünk és alázatos szívűek, ha közeledünk Jézushoz.** A türelem megint egy nagyon szép görög szó: makro-thúmia. Szóról szóra lefordítva: hosszú harag. **Hogyan lesz a hosszú harag Isten hosszútűrése, azaz türelme?** Ha nem engedem ki magamból, hanem elnyújtom a haragomat, akkor türelem lesz belőle! – Itt szólal meg Berci: „*De hát Péter! Ha magamba fojtom a haragomat, abból frusztrációk sokasága és lelki elnyomorodás lesz! Ezt nem lehet csinálni!*” Teljesen igazad van, Berci! Nem úgy kell magunkba fojtani a haragunkat, hogy megtartjuk saját magunknak, hanem úgy, hogy átadjuk Istennek. Pontosan ezt tette a zsoltáros is, amikor az Istenhez intézett imádságában elmondta az ellenségeit minden gazembernek. DE! Nem az ellenségeinek mondta ezt el, és még csak nem is a barátainak – ellenségeskedést keltve másokban is. Hanem Istennek mondta el. Minden harag Istennél van a legjobb helyen. Mert Isten végtelen szeretetében minden harag feloldódik.

Pál apostol ezek után arra kér bennünket, hogy „viseljük el egymást szeretettel” (Ef 4,2c). Mire figyelmeztet itt minket Pál? Elsőként arra, hogy mi magunk is okozunk éppen elég elviselni valót a másoknak. Döbbenjünk erre rá. Egymás terhét hordozzuk (Gal 6,2). A legfontosabb üzenet azonban nem ez, hanem a szeretet. Miért? Mert a görögben ez nem az emberi szeretet, hanem az isteni szeretet, az agapé. **Csak az Istentől kapott szeretettel tudjuk elviselni egymás terhét.**

Hadd mondjak el egymás elviseléséről egy történetet. A feleség bögre meséli a lelkésznek: lehűtötte a párja a családi tűzhely paraszát. Mire a lelkész szeretettel és együttérzéssel megkérdezi: „*De maga ugye még próbálja élesztgetni, amit még lehet?*” – Mire a feleség dühösen: „*NEM!! Én szétszórtam még azt is a parázsból, ami maradt!*” – Gondoljunk itt bele abba, hogy mi lenne, ha Isten is így viselkedne velünk? – Az a szeretet, amely a házasságokat tényleg egyben tartja, az nem a mi szeretetünk könnyen lehűthető, és könnyen szétszórható parazsa, hanem az az Isten által adott szeretet, agapé, amelyik örök. Ezért fontos, hogy a házasságok Isten előtt is megkötessenek, mert akkor megkapjuk azt a szelídséget, és azt a türelmet, amely az ilyen jogosan megsértett helyzeteinkben is újra tudja építeni a kapcsolatunkat.

Pál apostol utolsó kérése: „**igyekezzünk megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével**” (Ef 4,3). Vajon miért ez maradt a végére? Három okból is. Elsőként mert a békesség a héberben a shalom, amely messze nem csak a háborúskodás hiányát jelenti, hanem mindent, ami csak szép és jó lehet. A békesség köteléke nem foglyul ejtetttség, hanem az öröm teljessége. Másodszor, mert a békességnek azt a közösségét, amely a Jézusban formálódik bennünk, a Szentlélek formálja ki. A Lélek egysége pontosan abban az isteni szeretetben megvalósuló egység, amelyet Istentől kapunk a Jézusban, kegyelemként. Végezetül az, hogy igyekezzünk, az az eredeti görögben nem egy szimpla buzdítás, hanem egy sürgető felszólítás: siessünk! Minden emberi igyekezetet meghaladó módon igyekezzünk! Hogyan lehetséges ez? Az ajándékba kapott kegyelem által.

Az igeszakaszunk vége egy gyönyörűsége ókeresztény himnusz. Hétszer fordul elő benne az EGY. A hét a Teljesség száma. A magyar fordítás nem tudja visszaadni az görög szöveg szépségét, amely benső rímek sorozatát tartalmazza: eisz mia hen / epi dia en. A himnusz végét („Isten van mindenek felett, és mindenek által és mindenekben”) már Aranyszájú Szent János is a Szentháromság megfogalmazásának tartotta, ahol a mindenek felett: az Atya, a mindenek által: Jézus, a mindenek BEN pedig a Szentlélek. **A himnusz pontosan azt az egységet járja körbe, amelyet bennünk és belőlünk formál Jézus befogadása és jelenléte.** Így válunk képessé arra, hogy „az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestől őhozzá, aki a fej, a Krisztus” (Ef 4,15). És **így történik meg az velünk, hogy a „Krisztus lakjék szívetekben a hit által, hogy a szeretetben meggyökerezve és megalapozva képesek legyetek felfogni minden szenttel együtt: mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység; és így – megismerjétek Krisztus minden ismeretet meghaladó szeretetét, hogy Isten mindent átfogó teljességére jussatok” (Ef 3,17-19).** Ámen.